

BLUE SKY M. II

Vertrokken O.W.

Zijn ogen keken naar binnen. Ze keken je aan zonder je te zien. Je wist nooit of hij je herkende. De andere jager was nors maar recht door zee. Het enige geluid dat de stilte doorbrak was de onder hun laarzen krakende sneeuw. De koude mist bleef laag boven de grond van het bevroren land hangen als traag wapperende lakens. Hun geweren bungelden nonchalant om de schouder. Ze werden begeleid door twee nogal haveloze honden die als schimmen hijgend met grote omtrekkende bewegingen om hen heen zwierven. Zo banjerden ze al uren door de soms hoog opgehoopte stuifsnieuw, zonder enig resultaat.

Het diffuse maanlicht dat door de mist verspreid werd verlichtte het verstilde witte landschap waardoor alles dat nog te onderscheiden was ongrijpbaar leek. Verschillende keren richtten ze het geweer tevergeefs op plotseling opvliegende fazanten of patrijzen. De fladderende dieren werden omringd door hun, op de damp geprojecteerde schaduwen, waardoor de jagers in de war raakten. Een van de honden wist uiteindelijk al met al één aangeschoten vogel uit de besneeuwde struiken op te duiken en met de nog klapwiekende fazant in zijn bek stormde hij enthousiast op de mannen af. Hij liet de stuiptrekkende vogel voor de voeten van de mannen in de sneeuw vallen. De meest timide van de twee mannen pakte het beest bij de staartveren en smakte het achteloos met zijn kop tegen de grond. Doordat de zachte sneeuw de klap opving was de fazant nog steeds niet dood dus herhaalde hij het nog enkele malen terwijl de ander een sigaret opstak. Hij haakte de dode vogel aan zijn riem. Het beest hing ondersteboven en schommelde mee

met het loopritme van de jager. Het bloed liet een klein donker spoortje achter in de sneeuw. De honden renden ver voor hen uit. Ze kenden de route. Ze bleven op één plek in steeds kleiner wordende cirkels rennen. Ze blaften en huilden. Het lawaai sneed door het besneeuwde landschap. De mannen liepen, zonder een woord te wisselen, stevig door om tegelijk met de honden bij het dorp aan te komen en ze fantaseerden. Niet lang daarna zouden ze een vrouw aantreffen in de sneeuw.

De krant wijdde er niet meer dan een kort bericht aan: 'vroeg in de ochtend van de 24^e januari 1963, vonden twee honden het lijk van een vrouw in het besneeuwde weiland. De eigenaar van de honden vertelde onze verslaggever: 'We waren op de terugtocht en hadden vrijwel niets geschoten. Maar ja, niets hadden we al dus we konden maar beter rechts om keert maken. Bovendien verlangden we naar een warme maaltijd. We wilden naar huis terugkeren toen in de verte de honden aansloegen. De zon kwam net op en we werden verblind door de sneeuw. In plaats van een beest lag een vrouw in de glinsterende sneeuw, in foetushouding, midden in het veld. Eerst dachten we dat ze sliep en nog leefde alhoewel dat bij die kou natuurlijk onwaarschijnlijk was. We vroegen ons af hoe het mogelijk kon zijn dat ze uitgerekend hier terecht was gekomen. Vreselijk, zo alleen. Haar eenzaamheid of in ieder geval, van haar lichaam, deed ons huiveren. Heel oud kon ze niet zijn geweest aan haar gezicht te zien. Het donkere, vrijwel zwarte haar stak schril af tegen het blanke gelaat. Bovendien was ze spiernaakt met alleen een jas om de schouders geslagen. We vroegen ons af of ze misschien kon zijn vermoord maar tegelijkertijd konden we ons niet voorstellen wie dat gedaan kon hebben en met welk motief. En waarom haar dumpen op

deze van G'd verlaten plek? Er zat zelfs al rijp op haar gezicht en wenkbrauwen.

Het laatste dat ze had waargenomen was gestold in de grote verstarde gitzwarte ogen die gericht waren op de opkomende zon. Haar donkere haren en serene uitstraling vloekte met het onherbergzame landschap. Toch leek het alsof ze elk moment op zou kunnen staan, ondanks dat ze niet bewoog. Nee, ze hoorde hier niet, dat zag ik gelijk maar terugkeren naar waar ze vandaan kwam zat er natuurlijk niet meer in. Dat was overduidelijk.'

Ik hunker naar intimiteit maar zodra iemand mijn behoefte beantwoord stoot het mij af. De angst voor innigheid bleef voor anderen onzichtbaar en zeker voor de mensen die mij dierbaar waren. Het etste mijn ziel en taste mijn huid aan. Nu ben ik hier en vrees niets meer. Twintig jaar geleden kwam ik hier om te overleven, nu om te sterven. Ik zal naamloos verdwijnen in de nacht en opgaan in mist en sneeuw van dit winterlandschap. 'Vertrokken, O.W.'. . . 'onbekend waarheen' zal de ambtenaar vluchtig in het register vermelden zonder zich verder te bekommeren om de toedracht of omstandigheden. Mijn adem vervliegt in de ijle lucht om mij heen. In mij gloeit het restant van wat eens straalde, de almaar slinkende levensenergie. Het leven is teruggebracht tot een kern van slechts enkele centimeters, diep in mijn lichaam. Ik voel mij niet licht, ik ervaar geen pijn, ik voel geen enkele sensatie. Alle zintuiglijkheid is verdwenen en het contact met de omgeving, het landschap, de ander, is vervlogen. Mijzelf voel ik nog nauwelijks. Even dacht ik ze te zien staan, mijn ouders, hand in hand, zo echt dat gloeiende tranen een spoor trokken langs mijn met rijp bedekte wangen. Hier hield ik dus op te bestaan. Een dagboek zonder begin en zonder eind.

Het was 23 of 24 januari, dat ik welbewust besloot de bus te pakken, de bus naar het noorden. Alles was wit, donker en koud. De buschauffeur riep me tijdens het uitstappen nog na: 'wordt je gehangen of zo?' Ik glimlachte hem schaapachtig toe. Ik begreep zijn toespeling pas toen de hel verlichte bus wegreed en het langzaam om mij heen donker werd. Ik was op weg naar de boerderij die ik goed kende maar die ik niet meer kon vinden. De wegen liepen tot aan de horizon. Steeds dacht ik iets te herkennen, een pad, een akker of een ver van de weg afgelegen boerderij maar dichterbij gekomen bleek ik me vergist te hebben. De sneeuw en de vorst hadden elk herkenningspunt met een witte sluier bedekt. In de mist werden hier en daar kleine lichtjes zichtbaar; een ver weg gelegen boerderij, een straatlantaarn op een kruising. Alle kruisingen waren eender en de straatnamen waren anders. Ik kwam niet meer verder. Urenlang had ik tevergeefs gezocht zonder iemand tegen te komen. Honden sloegen aan en alarmeerden andere honden in de verre omtrek. Ik was hopeloos verdwaald in het eindeloze landschap waar ik zo vertrouwd mee was. Uitgeput ben ik gaan zitten in de zachte sneeuw.

'Ik wil namelijk niemand kwetsen,' zei ze. Net als nu stond ze meestal voor het raam, onrustig aan zichzelf of haar kleding frunnikend. Een frêle, donker silhouet in het koele winterlicht. Peinzend staarde ze onafgebroken naar buiten waar niets te zien viel dan de met rijp bedekte weilanden, een eindeloos saai landschap. Haar onzekere stem klonk breekbaar maar de enkele woorden die ze sprak waren helder als glas. Geen woord verliet zonder nadenken haar mond en geen zin vormde zich zonder achterliggende gedachte.

Ze sprak alsof kant en klare zinnen door een onzichtbare stem werden gedichteerd. Misschien had ze gesprekken gerepeteerd of wie weet had ze alles uit het hoofd geleerd na vooraf overwogen te hebben. Soms zweeg ze langer dan ik kon verdragen. Dan begon ik met papieren op mijn bureau te schuiven. Het geritsel van het knisperende papier klonk zo luid dat het versterkt leek door een megafoon. Soms doorbraken echoënde kinderstemmen, die ver weg in de sneeuw een sneeuwballen gevecht hielden, de ongemakkelijke stilte. Was het mogelijk verliefd te worden op een schim?

Maar deze keer, nadat ze de laatste zinnen had uitgesproken, draaide ze zich langzaam om, kwam op me af, ging voor me staan en keek me aan. De donkere ogen in het bleke gelaat deden onpeilbare gedachten vermoeden. Ik wachtte bewegingloos af. Ze boog zich voorover naar mijn bureau en pakte de brievenopener. Ze drukte hem stevig in mijn hand. Ze liep terug naar het raam, ontdeed zich van haar kleren en zo bleef ze staan met haar rug naar mij toegekeerd. Beiden bleven we bewegingloos staan, ieder gefixeerd op zijn eigen stukje linoleum.

Ik wilde haar in mijn armen kunnen nemen en haar koesteren of troosten maar Ik verstarde steeds verder. Ik wist me niet te bewegen of iets zinnigs zeggen. Uiteindelijk gaf ze het op, sloeg haar jas om haar naakte lichaam en liep de kamer uit. Ik volgde haar tot aan de deur. Zonder om te kijken liep ze door, het pad af, de kou in. Ik volgde haar met mijn blik totdat ze uit het zicht was verdwenen. Alleen de met regelmatige tussenpozen omhoog cirkelende wolkjes gecondenseerde adem bleven nog kort zichtbaar.

De fel verlichte hoge ruimte geurt naar eucalyptus en kamille. Pijnloos trekt de punt van het mes een donkerrood spoor in de

gewillig wijkende huid. De ranke handen hanteren het vlijmscherpe mes behendig. Routinematig. Met enkele vloeiende bewegingen snijden ze de spieren los. Secuur, spier voor spier totdat uiteindelijk de botten bloot komen te liggen. Bij iedere ontledende beweging van de messen voel ik me lichter en ijler worden. De handen glijden kort over elke spier en ieder bot, een vluchtige streling, voordat ze omzichtig naast elkaar in de verse sneeuw worden uitgespreid. Als een bouwpakket liggen mijn nog dampende ingewanden uitgestald. Alle spieren, botten en ingewanden worden naast elkaar gelegd in rijen, spieren links dan de botten en rechts de resterende onderdelen. Stuk voor stuk worden de delen zorgvuldig schoongespoeld waarna de botten worden afgeschraapt. Ze worden opgehangen om te drogen. Mijn laatste herinneringen, gedachtes en gevoelens spoelen weg met het lauwe water na het wassen van mijn hersens. Mijn botten, maagdelijk als ivoor, worden weer in hun oorspronkelijke vorm samengevoegd tot een skelet en met gouddraad aan elkaar bevestigd. Behoedzaam worden de ingewanden erin gehangen en tot slot bevestigd men de spieren totdat alles weer samen een lichaam vormt, mijn lichaam, opnieuw bezield.